

ರಾಜಾಜಿನಗರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ೮೦೦ ಜನ ಮಕ್ಕಳು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲೇ ಅವರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಚಿತ್ರ ಕನ್ನಡಪುಸ್ತಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಹೊರಗಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಳೆ ಗಾಳಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ಪಾಠ ಕೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತುರ್ತು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ನೋಟೀಸ್ ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಂತಿಗಳಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನಾಳೆ ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Lookout of Powerloom Factory, Belgaum.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ: ನಾನು ಎರಡು ವಿಷಯ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಲೂಂ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಕೌಟಾಗಿದೆ. ಅವರು ಪನವಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಲಾಠಿಚಾರ್ಜ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆಯೇ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸಯಸಕ್ ಅವರು, ರಾಮ್‌ದೇವ್ ಅವರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಟುಬಾಕ್ಟೋ ಕಂಪನಿಯ ಗಲಾಟೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೊಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE.

(i) re: Non-payment of cash to Sugarcane growers in Kollegal.

SRI R. RAJU GOWDA.—Sir, I call the attention of the Minister for Co-operation to the non-payment of cash to the sugarcane growers who have supplied sugarcane to the Mahadeswara Sakkare Karkhane Limited, Kollegal.

SRI A. B. JAKANUR (Minister for Co-operation).—Sir, I wish to make the following statement.—

Sir, Mahadeswara Sahakari Sakkare Karkhane Niyamit, Kollegal, District, Mysore, has paid the entire cane price for 1,89,000 M.Ts of cane purchased by the factory during the year 1978-79, excepting a small amount of Rs. 35,111.45ps. This amount is pending on account of internal disputes among the claimants. For the cane purchased during the year 1979-1980 the factory has still to pay Rs. 16,76,335 10 ps. The factory has been experiencing serious financial difficulties and hence the delay. However, interest will be paid by the factory on these arrears amounts.

Ex-factory price of Rs 145.60 per M. T. has been fixed by the Government of India as minimum price to be paid by this sugar factory for the sugar year 1979-80 commencing from 1st October, 1979. This price includes harvesting and transport cost upto the factory premises. The factory bears the charges for un-loading of sugarcane in the factory premises. It is understood that jaggery makers are paying a higher cane price. But this factory which has already closed its crushing operations, could not pay any price higher than the minimum fixed by the Government of India.

An area extending upto a radius of 30 Miles from the factory has been reserved for cane supply to this Factory by the State Government. The total area under sugarcane in this reserved area has gone down from 12130 acres to 7668 acres. The average production of cane has also gone down from about 3.00 lakh tonnes to 2.00 lakh tonnes, approximately. The sugar factory's annual requirement of cane would be around 1.80 lakh tonnes.

During the years 1977-78 and 1978-79, the growers supplied 2.09 lakh tonnes and 1.89 tonnes respectively, whereas during 1979-80 the factory was able to secure hardly about 33,794 M.Ts., as against the total production estimated in the area at 2.30 lakh tonnes. The sugar factory has had to suffer further losses on account of this short supply. It is reported that a substantial quantity of cane has been diverted for jaggery making, despite attempts by the sugar factory to secure more cane. Areas beyond 40 K.Ms had been included with a view to enable the sugar factory to have adequate cane supply.

After the representations were received, the State Government came to the rescue of the Sugar Factory and advanced a loan of Rs. 30 Laks for making payments to the sugarcane growers for having supplied sugarcane for the year 1979-80. Accordingly, the cane growers have been paid for their sugarcane supplies. As on today, there is a balance of only Rs. 13,200 to be paid for the cane supplied for the year 1979-80. For the years 1976-77 and 1973-79, the balance is of Rs. 60,000 which is due to the disputes among the different claimants. Now, the aforesaid balance of Rs. 13,200 will also be cleared by the Managing Director. Practically, the payment has been made.

೨-೩೦ ಏ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ರಾಜುಗೌಡ.- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಮಹದೇಶ್ವರ ಸಹಕಾರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ವರವಾಗುವುದರ ಬದಲು ಒಂದು ಶಾಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ರೈತರು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾದ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಕೈತುಂಬ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಆಸೆಯಿಂದ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆದರು. ಮತ್ತು ಬೆಳೆದ ಕಬ್ಬನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದರು. ಕಬ್ಬನ್ನು ಸರಬರಾಜು

ಮಾಡಿದರಕ್ಕೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆದಿರುವ ಕಬ್ಬನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರು. ಅವರು ಕಬ್ಬು ಕೊಯ್ದ ಹತ್ತಿ-ಹದಿನೈದು ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾಕ್ರಿಸ್ ಅಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ಇಳುವರಿ ಕಡಮೆಯಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರೈತ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆ-ಇಬ್ಬರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ರೈತನಿಂದ ಕಬ್ಬನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ ಏಳುಂಟು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಲಾಯಿತು. ಈಗ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಚ್ಚಿದೆ ರೈತರ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಆನೇಕ ಜನ ರೈತರು ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕಬ್ಬಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಜಕನೂರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದೇಗೌಡ.—೧೯೭೭-೭೮ರಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ನೀತರು. ಅವರು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ತೀರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ತೀರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ರೈತರಿಂದ ಕೊಂಡ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರು ತಡೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ತಡೆಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ರೈತರು ಮಾತ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲಕ್ಕೆ ತಡೆಮಾಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಜಕನೂರ್.—ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೇಲ್ನೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ತುರ್ತು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ನಂತರ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ ಅವರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

(ii) re : Assault on Sri Rakeeyappa, Doddakatti Village, Hiriyur Taluk.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ (ಭರಮಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ ರಾಖಿಯಪ್ಪ ಎಂಬವರ ಮನೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್ (ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮವು ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಉಪ್ಪಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಮಜುರೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ಹಿರಿಯೂರು ನಗರದಿಂದ ೧೨ ಮೈಲು ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಾಚುಮತ್ತು ಒಡೆಯರ್ ಮತ್ತು ಆತನ ತಮ್ಮ ಆರು ಸ್ವಾಮಿ ಇವರುಗಳಿಗೆ ವೈವಾಹಿಕರು. ಈ ವೈವಾಹಿಕರ ಕಾರಣ ನಾಚುಮತ್ತು ಒಡೆಯರ್ ಅವರ ಮಗಳು ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಗಂಡನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿರುವುದು. ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಆರು ಸ್ವಾಮಿಯ ನಾಚುಮತ್ತು ಒಡೆಯರಿಗೆ ಖಾಸ ತಮ್ಮನಾಗಬೇಕು. ಇವರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಜಮೀನುದಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಚಿರಾಯಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ರಾಖಿಯಪ್ಪ ಬಿನ್ ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಎಂಬಾತನು ನಾಚು ಮತ್ತು ಒಡೆಯರ್ ಕೆಳಗೆ ಕೂಲಿಯಾಳು ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ,